

ARBOBELEIDSPLAN

(datum: 15-6-2012)

Inleiding

In het verleden is er in onze afdeling meermalen gesproken over activiteiten die te maken hebben met zaken die vallen onder de Arbowet. Het ging dan meestal over wat we moeten doen als er tijdens een publieksactiviteit iemand iets overkomt (bijv. een ongeluk krijgt of onwel wordt) en wie er dan verantwoordelijk is. Ook in het kader van VENEL-activiteiten is daarover gesproken. Concrete afspraken en procedures werden daarover nooit door de afdeling vastgelegd.

Omdat ook vrijwilligersorganisaties onder de werking van de Arbowet zouden gaan vallen, zijn we in 2005 onder leiding van de arbocoördinator begonnen met het opstellen van een Risico Inventarisatie en Evaluatie, wat geresulteerd heeft in een 'Plan van Aanpak'.

De VENEL-werkgroep had vorig jaar al een eigen Plan van Aanpak gemaakt tijdens een themabijeenkomst over arbozaken, georganiseerd door de Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Deze Risico Inventarisatie en Evaluatie heeft ons bewust gemaakt van de risico's van vele activiteiten, waar we als vrijwilligers mee te maken hebben.

Wij vinden het belangrijk dat alle activiteiten op een veilige manier worden uitgevoerd en dat er bij ongevallen of andere gezondheidsproblemen, adequate maatregelen getroffen kunnen worden. Daarom vinden wij dat er duidelijke afspraken moeten zijn hoe te handelen en welke sturing daarbij gegeven kan worden vanuit het bestuur.

In de volgende paragrafen wordt aangegeven hoe wij dit vorm willen geven.

Doelstelling

IVN Apeldoorn streeft ernaar dat:

- Alle vrijwilligers onder gezonde en veilige omstandigheden hun taken kunnen uitvoeren;
- Alle publieksactiviteiten worden uitgevoerd onder deskundige leiding, waarbij geen onnodige risico's worden genomen.
- Indien nodig, moet zo snel mogelijk deskundige hulp worden geboden of ingeroepen.

Beleidsuitgangspunten

IVN Apeldoorn hanteert de volgende uitgangspunten bij het uitoefenen van het arbobeleid:

- Het Bestuur creëert, als primair verantwoordelijke voor de arbo-omstandigheden, de ruimte om een zo goed mogelijk arbobeleid te realiseren.
- Hiervoor worden naar redelijkheid en wenselijkheid middelen ter beschikking gesteld.
- Alle vrijwilligers zijn in beginsel medeverantwoordelijk voor het functioneren onder goede arbo-omstandigheden. Zij zijn wettelijk verplicht hierbij de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid in acht te nemen om gevaren te vermijden voor de veiligheid of gezondheid van henzelf of van anderen.
- De afdeling Apeldoorn accepteert alleen gewenst gedrag van zijn leden. Zie hiervoor ook de regels ten aanzien van ongewenste intimiteiten en seksueel misbruik.
- Het Bestuur draagt er zorg voor dat allen, die bij activiteiten betrokken zijn, waar veiligheidsrisico's mee gepaard gaan, voldoende onderricht worden hoe daarmee moet worden omgegaan.
- In de organisatie worden de arbo-omstandigheden betrokken in het overleg over uit te voeren activiteiten.
- Het Bestuur streeft naar een continue ontwikkeling van het arbobeleid, afgestemd op maatschappelijke ontwikkelingen en de kennisontwikkeling over arbozaken.
- Het Bestuur zal regelmatig controleren of de activiteiten conform het arbobeleid worden uitgevoerd en ook het arbobeleid zelf evalueren.

Organisatie

De arbozorg is de verantwoordelijkheid van het bestuur. Zij wordt daartoe bijgestaan door een aantal anderen in de organisatie. Hieronder wordt aangegeven wie daarbij zijn betrokken en wat hun verantwoordelijkheden zijn. Vervolgens wordt aangegeven welke organisatorische instrumenten zij daarvoor beschikbaar hebben.

Bestuur

Het Bestuur is primair verantwoordelijk voor het arbobeleid binnen de IVN-afdeling Apeldoorn. Het bestuur stelt de middelen ter beschikking voor de uitvoering daarvan en controleert of de activiteiten volgens de arboregels worden uitgevoerd.

Coördinatoren

De coördinatoren van de werkgroepen zijn er verantwoordelijk voor dat de activiteiten van de werkgroep conform het arbobeleid worden uitgevoerd. Zij hebben de taak de leden van de werkgroep te informeren over veiligheids-, gezondheids-, welzijn- en milieuaspecten (VGWM-aspecten), die voor de werkgroep van belang zijn. Zonodig worden opmerkingen en vragen van werkgroepleden hierover voorgelegd aan de arbocoördinator.

De coördinatoren zorgen ervoor dat de te nemen maatregelen voor hun werkgroep worden uitgevoerd/gerealiseerd. De coördinatoren rapporteren alle ongelukken en bijna-ongelukken die optreden tijdens de werkgroepactiviteiten aan de arbocoördinator.

Leden

De leden, al of niet in werkgroepverband, horen te handelen volgens de arbobeleidsuitgangspunten. Dat betekent dat zij medeverantwoordelijk zijn voor VGWM-aspecten binnen de afdeling en de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid in acht moeten nemen om gevaren te vermijden voor de veiligheid of gezondheid van henzelf of van anderen.

Als goed IVN'er spreekt men elkaar aan als blijkt dat anderen zich niet aan de afspraken houden. Bij eventuele moeilijkheden vragen of problemen, maar ook bij een meningsverschil met de werkgroepcoördinator, kan men zich wenden tot de arbocoördinator, die vervolgens het probleem zal voorleggen aan het Bestuur.

Arbocoördinator

De arbocoördinator adviseert het Bestuur over arbobeleidaspecten en over aanpassingen in verband met nieuwe wetgeving op dit gebied.

De arbocoördinator functioneert als intermediair tussen de Afdeling en externe deskundigen / controleurs (Arbodienst).

De arbocoördinator is aanspreekpunt voor de werkgroepcoördinatoren met betrekking tot arbozaken en zorgt ervoor dat hun belang op de juiste wijze wordt vertegenwoordigd.

Werkgroepcoördinatoren dienen ervoor te zorgen dat de arbocoördinator zijn taken goed kan volbrengen.

Instrumenten

Om het beleid en de genoemde uitgangspunten te kunnen realiseren zijn de volgende organisatorische instrumenten beschikbaar.

Arbo-overleg

Zo nodig overleggen de arbocoördinator, de werkgroepcoördinatoren en het bestuur over arbozaken. Dit overleg kan tegelijk met het coördinatorenoverleg plaats vinden en vormt een agendapunt van die vergadering.

Arbojaarverslag

Het arbojaarverslag wordt opgesteld door de arbocoördinator. Het jaarverslag geeft een evaluatie van de wijze hoe in het afgelopen jaar het voorgenomen beleid is uitgevoerd en hoe aan een aantal elementen van de arbozorg inhoud gegeven is. Het is een onderdeel van het jaarverslag van de afdeling en wordt tegelijk daarmee jaarlijks vastgesteld en uitgebracht.

Sexuele intimidatie en seksueel misbruik

In de arbowet wordt voor deze zorgverplichting speciaal aandacht gevraagd bij het voeren van arbobeleid. In het Zoekboek is een **protocol seksueel misbruik** hiervoor opgenomen, dat is opgesteld door het landelijk IVN. Omdat daarin alleen gesproken wordt over een landelijke vertrouwenscommissie, heeft het bestuur een vertrouwenspersoon aangesteld bij wie iedereen terecht kan die zich ongewenst behandeld voelt, of het vermoeden heeft van seksueel misbruik. De vertrouwenspersoon zal naar bevinden de landelijke vertrouwenscommissie benaderen, het bestuur benaderen of andere adequate acties ondernemen.

Risico-inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

In de huidige regelgeving is dit niet meer noodzakelijk.

Voorlichting en onderricht

Het bestuur draagt zorg voor het geven van voorlichting en onderricht, zodat een houding wordt gecreëerd, die gericht is op de bevordering van een zo groot mogelijke veiligheid en een zo goed mogelijke bescherming van de gezondheid, het welzijn en het milieu bij de te verrichten activiteiten. Over de wijze waarop dit gebeurt wordt overleg gevoerd met de werkgroepcoördinatoren. De arbocoördinator ziet erop toe dat wijzigingen in situatie en voorschriften tijdig worden bekendgemaakt en in het coördinatorenoverleg zondig aan de orde worden gesteld. Onderricht is met name gericht op het juiste gebruik van arbeids- en veiligheidsmiddelen en veiligheidsmaatregelen nemen bij diverse publieksactiviteiten.

Een overzicht van te nemen veiligheidsmaatregelen is opgenomen in het **Informatieblad Arbo en IVN Apeldoorn**.

Hoe te handelen in geval van calamiteiten tijdens de uitvoering van publieksactiviteiten is samengevat op de **Calamiteitenkaart**, die aan elke publiekelijk optredende gids ter beschikking wordt gesteld.

Melding ongevallen

Alle ongevallen, bijna-ongevallen en gevaarlijke situaties moeten zo spoedig mogelijk worden gemeld aan de arbocoördinator. De arbocoördinator zorgt ervoor dat het bestuur wordt geïnformeerd. Indien nodig zal het bestuur aanvullende maatregelen treffen.

Zie ook ARBO rapportage en risico inventarisatie d.d.2005.

Bijlagen, zie menu Overige documenten

- **Bijlage: Calamiteitenkaart (volledig + handout)**
- **Bijlage: Informatieblad Arbo en IVN Apeldoorn**

06 maart 2006

Nr. 06/037

Vrijwilligers nu al vrijgesteld van arboregels.

Organisaties waar vrijwilligers werken hoeven binnenkort niet meer aan alle verplichtingen van de Arbowet te voldoen. Alleen de bescherming tegen zeer ernstige risico's blijft gehandhaafd. Dat heeft staatssecretaris Van Hoof van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besloten, vooruitlopend op de wijziging, van de Arbowet die in 2007 moet ingaan.

De versoepeling van de regels leidt tot minder administratieve lasten. Een regel die vervalft is bijvoorbeeld de verplichting om een risico-inventarisatie en -evaluatie te maken (behalve waar gewerkt wordt met gevaarlijke stoffen). Ook hoeven vrijwilligersorganisaties geen preventiemedewerker en bedrijfshulpverleners aan te stellen.

Vrijwilligers blijven wel wettelijk beschermd tegen zeer ernstige risico's, die grote gevaren voor de gezondheid met zich meebrengen. Enkele voorbeelden zijn valgevaar (bijvoorbeeld bij de restauratie van een clubhuis), het werken met gevaarlijke stoffen en biologische agentia (zoals virussen of vaccins) of met professioneel vuurwerk. Ook blijven aanvullende bepalingen voor gezond en veilig werken van kracht voor kwetsbare groepen die extra bescherming nodig hebben. Het gaat om jeugdige vrijwilligers tot 18 jaar en vrijwilligers die zwanger zijn of borstvoeding geven.

Buiten de vrijstelling vallen de vrijwillige brandweer en politie. Voor hen blijft de Arbowet van toepassing. Dat is ook het geval voor mensen die vanuit een uitkering op proef gaan werken en voor betaalde werknemers bij een vrijwilligersorganisatie.

De vrijstellingsregeling treedt op 15 maart 2006 in werking.